

Oponentský posudek na diplomovou práci

Monika Stoneová, Evangeliář Cim.2 Metropolitní kapituly u sv. Víta

Univerzita Karova v Praze, Katolická teologická fakulta

Ústav dějin křesťanského umění

vedoucí práce: PhDr Viktor Kubík, PhD

leden 2012

Předložená práce Moniky Stoneové se zabývá monograficky rukopisem Evangeliáře, chovaného pod signaturou Cim.2 v knihovně Metropolitní kapituly u sv. Víta. Rukopis obřadního evangeliáře, pocházející z poslední třetiny 9.století a chovaný zřejmě v pražské Metropolitní kapitule už ve středověku, je velmi cenný nejen sám o sobě jako časný kvalitní iluminovaný rukopis, ale i jako pramen pro vznik dalších významných rukopisů. I když literatura, která jej zmiňuje v různém rozsahu není nepočtená, rukopis dosud postrádá důkladné monografické zpracování, k němuž je předložená práce prvním stupínkem.

Práce obsahuje, po stručném přehledu literatury, velmi podrobný a zevrubný formální popis veškerých iluminací, počínajíc patnácti kánonovými tabulkami. Popisy jednotlivých iluminovaných folií je velmi důkladné a fundované zejména v ornamentálních složkách, které ostatně v rukopise převažují a kde je vidět dobrá průprava od vedoucího práce. V budoucnu by bylo ku prospěchu připojit kapitolku týkající se dobového významu a původu kánonových tabulek, které sice jsou známy z cizí literatury, ale jehož znalost v domácím prostředí je mizivá. V podstatě totéž platí i o iluminacích vztahujících se k textu evangelií, kde jsou vyobrazena povolání a inspirace evangelistů a jejich obvyklá zobrazení u psacích pultů, jakož i obraz Kristovy poslední večeře provázející evangelium sv.Jana. Popisy ornamentálních částí jsou vynikající a popisy figurální výstižné. I když nejde o početná vyobrazení, bylo by ku prospěchu vyjádřit se k původu ikonografie poněkud důkladněji a vycházet z pramenů, nejen ze slovníkových údajů. Popis se tak stává poněkud formální, např. zobrazení výseků nebeských sfér u povolání evangelistů je charakterizováno jako "svatozář", u velmi obvyklé symboliky nebeských těles nejde o dvě mužské polopostavy, ale o "Sol a Luna". Příp. "Dies et Nox", kde se perzonifikace řídí gramatickým rodem, poprsí v pravém medailonu je tedy ženské.

Tyto drobné připomínky mají sloužit jen k další práci diplomantky, která se zde soustředila zejména k formální stránce iluminací, které popsala vynikajícím

způsobem a položila tak základ pro další práci na rukopise a pro srovnání s dobovými prameny. K tomu by měla v budoucnosti sloužit i propracovanější ikonografie, která zřejmě nebyla cílem diplomové práce, ale která by mohla objasnit významové konexe s ostatními dobovými zobrazeními.

Práce je napsána pěknou češtinou, bez chyb a překlepů a je logicky strukturována. Je dobrým příslibem pro další práci diplomantky a doufám, že nastoupené pole působnosti neopustí. Předloženou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

17.1.2012

PhDr J.H.Hlaváčková

